

67-4-14/63

Lassak: Orsz. vez. st.
Alo. vez. st.

63. 8. 1.

lyz
(14)h. J. J. J.
62. VIII. 2. J.
Károly**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK****0018. számú
UTASÍTÁSA**Budapest, 1963. évi július hó 23-án.

A hatályos büntető anyagi és eljárásjogi szabályok bevezetésével a Btk. 258. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének üldözése terén nem alakult ki egységes gyakorlat. Nem határolják el megfelelően a közúti közlekedés rendjét zavaró kisebb jelentőségű szabályszegések büntetési, illetve szabálysértési alakzatait és büntetőeljárást indítanak annak törvényi előfeltétele — a büntett alapos gyanúja — nélkül. A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés és a társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálás kisebb jelentőségű eseteiben mellőzik a Be. 105. §-ának alkalmazását, nem használják fel a büntető útról való elterelés lehetőségeit.

A Btk. hatálybalépése előtt a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetések kisebb jelentőségű eseteinek büntető útról való elterelése nem okozott gyakorlati nehézséget, mert a BTA. 56. §-a alapján mód nyílt a nyomozás teljesítésének megtagadására. A Btk. 60. §-a erre nem nyújt lehetőséget.

Az egységes és célszerű eljárás érdekében, figyelemmel a Legfőbb Ügyész TT. 002/1963. Legf. Ü. sz. határozatában foglaltakra, a következőket rendelem:

1. Személyi sérüléssel nem járó közúti baleseteknél, ha a közlekedési szabályok megsértése ellenére egy, vagy több ember életének, testi épségének, vagy egészségének gondatlanul okozott közvetlen veszélyeztetése nem következett be, a Btk. 258. §. (1) bekezdésébe ütköző foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének alapos gyanúja nem állapítható meg, s emiatt nyomozást elrendelni nem szabad.
2. Társadalmi tulajdon gondatlan rongálása akkor is alapul szolgálhat a cselekmény kisebb súlyúként való minősítésének, ha a keletkezett kár a Legfelsőbb Bíróság XXV. sz. büntető elvi döntésében megjelölt 1 000,— Ft-os irányösszeget jelentősebben, esetleg 2—3 000,— Ft összegig meghaladja.
3. A közúti közlekedés rendjét és biztonságát sértő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntette miatt indult bűnügyekben, mind a fegyelmi hatóság, mind a társadalmi bíróság előtti eljárás törvényi feltételei fennállnak.

Ezért a Be. 105. §-a alapján a nyomozást meg lehet tagadni:

- a) a Btk. 303. §-ának (1) bekezdésébe ütköző társadalmi tulajdon gondatlan rongálásával elkövetett kisebb súlyú bűntettek esetében, ha a Btk. 36. §-ában meghatározott feltételek fennforognak;
- b) foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetések kisebb jelentőségű eseteiben — különösen ha csupán könnyű (nyolc napon belül gyógyuló) sérülés történt és az eset körülményei, az elkövetés módja nem teszik szükségessé a büntetőeljárás folytatását — a társadalmi bíróságokról szóló 1962. évi 24. sz. tvr. 10. §. iránymutatása szerint.

A kisebb jelentőségű, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűntette miatt indult ügyeknek társadalmi bíróság elé vitele és ezzel egyidejűleg a nyomozásnak a Be. 105. §. alapján való megtagadása akkor lehetséges, ha az utasításban meghatározott feltételeken kívül a társadalmi tulajdonban nem keletkezett olyan jelentős kár, amely a cselekmény kisebb súlyú bűntettként való minősítését kizárja.

Fenti nyomozásmegtagadások esetén rövid úton be kell szerezni és az iratokon fel kell jegyezni az elkövetők priuszát és a vállalat, illetve a szakszervezeti bizottság közlését, miszerint a tervezett intézkedés alkalmazását akadályozó körülmény az elkövetővel szemben nem forog fenn. A nyomozásnak a Be. 105. §-a alapján való megtagadása csak az ügyész jóváhagyásával történhet.

4. Szabálysértési eljárást kell kezdeményezni:

- a) ha a közlekedési szabályok megszegése a BTK. 258. §-ának (1) bekezdésébe ütköző foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűntettének a közvetlen veszélyre vonatkozó tényállási elemét nem valósította meg és
- b) személyi sérülés nem történt, továbbá
- c) ha a társadalmi tulajdont ért kár a szabálysértési értékhatárt (200,— Ft) nem haladja meg.

Személyi tulajdonban a gondatlan rongálás nem valósít meg bűntettet. Ha a károkozás közlekedési szabályszegés következménye volt, közlekedési szabálysértés miatt kell eljárni.

5. A megyei (budapesti) rendőri szervek nyújtsanak segítséget a területükön lévő közlekedési vállalatoknál a társadalmi bíróságok megalkotásához és működéséhez.

A területi rendőri szervek — hasonló közreműködésük során — javasolják, hogy a területükön lévő más vállalatoknál — szükség szerinti arányban — közlekedésben jártas dolgozókat is jelöljenek a társadalmi bíróságok tagjai közé.

A munkahelyi társadalmi bíróságokhoz lehet áttenni a nem hivatásos gépjárművezetők elleni ügyeket is.

6. A szabálysértést képező baleseti ügyekben az intézkedés lefolytatása a területileg illetékes rendőrőrsparancsnok, őrsparancsnok helyettes, körzeti megbízott vagy a nyomozó tiszthelyettes feladata. Baleseti járőrnek a helyszínre kiszállnia nem kell. Ha azonban a közvetlen veszélyhelyzet fennforgásának szakszerű megítélése végett a baleseti járőr a helyszínre kiszállt, köteles az intézkedést átvenni

és befejezni. Valamennyi űrsöt és érintett KMB-at el kell látni baleseti statisztikai adatfelvételi lappal, ki kell oktatni az állományt a kitöltési módra. Az űrsők a lapokat a megyei közlekedésrendészeti alosztályhoz terjesszék fel.

A szabálysértőkkel szemben részletes tényállást tartalmazó feljelentést kell tenni, — helyszínrajz készítése nélkül — és azt az elkövetés helye szerint illetékes közlekedésrendészeti alosztályon keresztül kell a szabálysértési hatósághoz továbbítani.

A közlekedési szabályok megszegése miatt tett feljelentéseket nyomozást megtagadó határozat nélkül kell szabálysértési eljárásra utalni.

7. A Be. 104. §. (1) bek. a) pontján — dűrva műszaki hiba fennforgásánál — és a Be. 105. §-án alapuló nyomozás megtagadások, továbbá a Be. 160. §. (1) bek. f) pontján (Btk. 60. §.) és a Be. 161. §-án alapuló nyomozás megszüntetések esetén —, ha ezek alkalmazásának lehetősége már a helyszíni eljárás során megállapítható és az elkövető a szabályszegést elismerte — mellőzni kell a részletes, méretarányos helyszínrajz készítését. A felvett vázlatot azonban a méretek pontos megjelölésével kell elkészíteni és az iratoknál meg kell őrizni. Ha a határozatot az ügyész nem hagyta jóvá és a nyomozás elrendelésére, illetve továbbfolytatására adott utasítást, a vázlat alapján azonnal el kell készíteni a részletes és méret arányos helyszínrajzot.
8. Fenti rendelkezések nem vonatkoznak a külföldiek — ideértve az ideiglenesen Magyarország területén tartózkodó szovjet katonai személyeket is — diplomaták és a katonai büntetőbíróságok alá tartozó személyek közlekedési baleseti ügyeire.
9. Közúti baleseti statisztikai adatlapot azokról a forgalmi eseményekről, illetve balesetekről kell kiállítani, amelyeknél:
 - a) személyi sérülés történt, vagy
 - b) a keletkezett dologi kár az 500,— Ft értéket meghaladja.

Felhívom Vezető Elvtársakat, hogy az utasításban foglaltakat az érdekelt rendőri állomány előtt tegyék oktatás tárgyává és ellenőrizzék annak maradéktalan végrehajtását.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,

Kapják: Miniszterhelyettesek,
II/I., II. csoportfőnök, osztályvezetők,
III/I., II., III., IV., V. csoportfőnök,
III/1—6. osztályvezetők,
Rendőriskolák parancsnokai,
Megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok, helyetteseik, II/II—2. alosztályvezetők,
járási (városi) kerületi rendőrkapitányok.
Legfőbb Ügyészség 40 pld.

Készült: 380 példányban.

Tartalmaz: 3 nyomtatott lapoldalt.

Belügyminisztérium
Titkárság

10-24/18/1963.

II/I., II/2. csoportfőnök, osztályvezetők,
III/I., II., III., IV., V. csoportfőnök,
III/1-6 osztályvezetők,
Rendőriskolák parancsnokai,
Megyei /budapesti/ rendőrfőkapitányok, helyetteseik,
II/II-2 alosztályvezetők,
Járási /városi/ kerületi rendőrkapitányok.

S z é k h e l y é n.

Ertesitem Vezető elvtársat, hogy az 1963. évi 0018.sz. miniszterhelyettesi utasítás 3/a pontjában leírási hiba történt.

E pontban szereplő Btk.36.§. helyett Btké. /1962.évi 10.sz.tvr./ 36.§. értendő.

Kérem a változást a miniszterhelyettesi utasítás 3/a pontján átvezetni.

B u d a p e s t, 1963. VIII.8.

Pálmai Imre sk.
r. alezredes
BM. Titkárság Vezetője helyett